

Кыргызстан

Өлкө тууралуу

Борбору: Бишкек

Калкы: 5,397 млн.

Тили: Кыргыз (мамлекеттик тил), Орус (расмий тил)

ИДӨ (сатып алуу күчүнүн паритети) жалпы/киши башына: \$12,755 млрд./\$2.363

ИДӨ (номинал) жалпы/киши башына: \$5,086 bln./\$942

Валютасы: Кыргыз Сому (KGS)

Булак: ЭВФ (2011-ж. эсеби менен)

Кыргызстандагы энергия жагдайы

Өлкөдө Энергия Үзүрлүүлүгүн сүрөө үчүн мыйзамдык негиз - Кыргыз Республикасынын «Энергияны үнөмдөө жөнүндө» Мыйзамы. Бул мыйзам Энергия үзүрлүүлүгүн стандартташтырууну, экономикалык жана каржы механизм, илгерилетүүнү жана башка маселелерди камтыйт. Анда ошондой эле Энергия үзүрлүүлүгү боюнча программалардын аркасы менен үнөмдөлгөн кирешелерден Энергия үзүрлүүлүгү Корун түзүү да каралган. Башка тиешеси бар мыйзамдар: Кыргыз Республикасынын «Энергетика жөнүндө», «Энергетика өнөр жайы жөнүндө», «Энергияны үнөмдөө жөнүндө», «Көмүр жөнүндө», «Мунай жана газ жөнүндө», «Лицензиялоо жөнүндө» Мыйзамдары.

Кыргызстандын өзгөчө бийиктиктеги күн энергиясы боюнча техникалык потенциалы жакшы; ошондой болсо да баарынан көп кездешкен калыбына келүүчү энергия ресурстары – шамал, биомасса, ошондой эле гидроэнергия. Шамалдын болжолдуу эсептелген орточо потенциалы - 1,500 мВт. Кыргызстандагы биомасса ресурстары алыскы айыл жерлерине энергия жеткирүүнүн ишенимдүүлүгүнө жана жакырчылыкты жоюуга олуттуу салым кошо алат. Биомасса энергиясынын потенциалы - болжолдуу эсептегенде мунай эквивалентинде 286 млн. тонна жана 12 000 тераджоуль. Кыргыз дарыяларында 172 мВт-тык чакан жана орто гидроэлектростанция аныкталган.

Чакан гидроэлектростанцияларды жана калыбына келүүчү энергияны Өнүктүрүүгө потенциалы кыйла бир топ. Гидроэлектр кубатынын потенциалы - жылына 140 млрд. кВт/саат. Чакан гидро долбоорлордун потенциалы 1600 мВт деп болжолдуу эсептелген, бул жылына 5-6 млрд. кВт/саатка жакын болот. Төмөн температурадагы геотермалдык энергия потенциалы – болжол менен жылына 600 млн гигаджоуль.

Келишимге кол койгондор: 2

Ош, Талас

Шайкеш келген технологиялар:

Энергия үзүрлүүлүгү: аймактык жылытуу; жылуулук бөлүштүрүү түйүндөрүн жаңыртуу; термостатикалык клапандарды орнотуу; эшик-терезени калыңдоо; казандар жайын жаңыртуу; көчөнү жарыктандырууга көзөмөл; тышкы тамдарды калыңдоо; энергия эсептегичтерин орнотуу; электр казандары; ысык суу жана борбордук жылытуу казандары; ошондой эле сантехника түтүктөрүн жаңыртуу; өнөр жай жана энергия ишканаларын жаңылантуу. Калыбына келүүчү энергия: жаратылыш газын таратуу; био отун; био-/ташанды газы; геотермал; гидроэлектр; күн энергиясы; катуу биомасса; шамал энергиясы. Унаа: шаардык коомдук унаа; экологияга зыянсыз унаа. Таза өндүрүш: төгүлгөн сууну чогултуу жана иштетүү; катуу ташандыларды башкаруу; катуу ташандыларды чогултуу жана иштетүү; төгүлгөн сууларды тазалоо; башка отун колдонуу; ташандыдан энергия алуу.

Кыргызстандагы ыктымалдуу каржы мекемелеринин тизмеси

1. Европа Реконструкция жана Өнүктүрүү Банки (ЕРӨБ)
2. Европа Инвестиция Банки (ЕИБ)
3. Ааламдык Айлана-чөйрө Кору (ААК) (анын ичинде ЕРӨБ, БУУӨП, БУУ Айлана-чөйрө Программасы, Өнөр жайды Өнүктүрүү боюнча БУУ, ЭРӨБ)
4. Евразия Өнүктүрүү Банки (ЕӨБ)
5. Азия Өнүктүрүү Банки (АӨБ)
6. Дүйнөлүк Банк – «Субулуттук Каржы» эл аралык каржы корпорациясы
7. АКШ Эл аралык Өнүктүрүү Агенттиги (USAID)
8. Дүйнөлүк Банк
9. Пайдалуу шилтемелер жана Улуттук Корлор

1. Европа Реконструкция жана Өнүктүрүү Банки (ЕРӨБ)

Донорду сүрөттөө

ЕРӨБ – Борбор Европадан Борбор Азияга чейинки 29 өлкөдөгү долбоорлорго колдоп көрсөткөн эл аралык каржы мекемеси жана бул чөлкөмдөгү эң ири жалгыз инвестор. ЕРӨБ көрсөтө ала турган тике каржылоонун негизги түрлөрү – карыздар, капитал жана кепилдиктер. ЕРӨБдүн Чыгыш Кошуналардагы операциялары Европа Комиссиясы менен Европа Инвестиция Банки (ЕИБ) менен тыгыз кызматташыкта аткарылат.

Каралуучу чөйрөлөр

Агробизнес; энергия үзүрлүүлүгү; муниципалдык жана айлана-чөйрө инфратүзүмү; жаратылыш ресурстары; кубаттуулук жана энергия. Коомдук да, жеке да секторлор каржылоого алынат.

Колдонулуучу технологиялар

Суу менен камсыз кылуу, төгүлгөн сууну чогултуу жана иштетүү; катуу таштандыларды башкаруу; аймактык жылытуу; жаратылыш газын таратуу; шаардык коомдук унаа; био отун; био-/таштанды газ; геотермал; гидроэлектр; күн; катуу биомасса; таштандыдан энергия алуу; шамал энергиясы; аймактык жылытуу

Каржылоо боюнча маалымат

Карыздын эң аз өлчөмү	€ 5 миллион, бирок кээде мындан азыраак болушу мүмкүн
Карыздын эң көп өлчөмү	€ 250 миллион
Эң чоң пайыздык үлүш	Жеке сектор долбоорлору үчүн толук капиталынын 35%, коомдук сектор долбоорлору үчүн толук капиталынын 70%
Үстөк чени	EURIBOR сыяктуу учурдагы базар чендерине негизделген. Негизги чендин үстүндөгү маржа өлкөнүн тобокелдин жана долбоорго мүнөздүү тобокелдерди чагылдыруу үчүн кошулат.
Карызды жабуу мөөнөтү	15 жылга чейин
Карызды төлөп берүү	Адатта жарым жыл сайын, бирдей төлөмдөр менен.

ЕРӨБ долбоорго катышкан компаниялардын адатта камсыздандырылуучу тобокелдерге карата камсыздандыруу алышын талап кылат. Банк саясий тобокел же жергиликтүү валютанын өтүмсүздүгүнө байланыштуу камсыздандыруу талап кылбайт. ЕРӨБ адатта өзү каржылаган компаниялардын карызды долбоор активдери (б.а. кыймылсыз жана кыймылдуу мүлккө күрөө документи) менен камсыз кылышын талап кылат.

Табыштама жазуу үчүн талап кылынган маалымат

Долбоордун жарамдуулугун баалоо үчүн ЕРӨБ бул маалыматты талап кылат: 1. Банктын каржылоосу кандай пайдаланыларынын чоо-жайын баяндаган долбоордун кыскача сүрөттөлүшү; 2. демөөрчүнүн кыскача сүрөттөлүшү; 3. өнүм тууралуу терең маалымат; 4. базар боюнча сереп; 5. чыгымдардын бөлүштүрүлүшү тууралуу так маалымат; 6. кошумча булактарды аныктоо; 7. долбоордун күтүлгөн каржылык натыйжалары боюнча сереп; 8. болгон айлана-чөйрө көйгөйлөрүнүн баарын кыскача баяндоо; 9; талап кылынган мамлекеттик лицензиялар же уруксаттар, жеткиликтүү субсидиялар жана импорт/экспорт чектөөлөрү боюнча толук маалымат.

Толугураак сүрөттөө алыш үчүн бул жерге баш багыңыз: <http://www.ebrd.com/pages/workingwithus/projects/apply.shtml>

Долбоорго мисал

ЕРӨБ жакында Кыргыз Республикасына \$ 10 миллионго жеткен карызга макулдугун берди, бул андан ары Бишкек шаарына муниципалдык троллейбус компаниясынын эсебине кайра карызга берилет. Долбоор жаңы троллейбустарды сатып алууну жана буга байланышкан инфратүзүмдү жарым-жартылай оңдоп-түзөөнү каржыламакчы, мунун натыйжасында айлана-чөйрөгө олуттуу таасир тийгизилип, натыйжада энергия үзүрлүүлүгү да артмакчы.

Тапшыруу жол-жоболору

Эгерде сиз ЕРӨБ каржылоосун алгыңыз келсе, бул жердеги онлайн калыпты толтуруңуз: <http://www.ebrd.com/pages/workingwithus/projects/apply/form.shtml>

Байланыш маалыматы

Байланыша турган киши: Терри МакКалион (Terry McCallion) (Энергия Үзүрлүүлүгү жана Климаттын Өзгөрүшү боюнча директор)

Тел: +44 20 7338 7478

Факс: +44 20 7338 6942

Вебсайт: www.ebrd.com

2. Европа Инвестиция Банки (ЕИБ)

Донорду сүрөттөө

Европа Инвестиция Банки (ЕИБ) – Европа Бирлигинин каржы мекемеси. Анын акционерлери – Европа Бирлигинин 27 мүчө мамлекети. ЕИБдин Чыгыш Кошуналардагы операциялары Европа Реконструкция жана Өнүктүрүү Банки (ЕРӨБ) жана Европа Комиссиясы менен тыгыз кызматташтыкта алып барылат.

Каралуучу чөйрөлөр

Сектордун дээрлик баары каржылоого алынат. Коомдук да, жеке да секторлор колдоого кайрылса болот.

Технологиялар

Энергия үзүрлүүлүгү (б.а. аймактык жылытуу, энергетикалык жабдууну жаңыртуу); калыбына келүүчү энергия (б.а. күн энергиясы; шамал энергиясы; биомасса); суу менен камсыз кылуу жана канализацияга төгүлгөн сууну чогултуу жана иштетүү; катуу таштандыларды чогултуу жана иштетүү; булганууга каршы күрөшүүчү өнөр жай жабдуусу; шаардык коомдук унаа.

Каржылоо боюнча маалымат

Карыздын эң аз өлчөмү	Так аныкталган эмес
Карыздын эң көп өлчөмү	Так аныкталган эмес
Эң чоң пайыздык үлүш	Долбоорлордун наркынын 50%ына чейин
Үстөк чени	ЕИБ өзгөрмөлүү чендеги карыздарын адатта ар бир берүү учурунда карызды толук жабуу үчүн бекитилген LIBOR көрсөткүчүнө жетпеген аралыкта берет.
Карызды жабуу мөөнөтү	Долбоордун тибине жараша 25 жылга чейин
Карызды төлөп берүү	Карызды төлөп берүү адатта жарым жылда же жыл сайын аткарылат.

ЕИБ же өзү тике, же башка каржылык ортомчулар (банктар) аркылуу ааламдык насыяларды берет. Банк долбоор жетекчисинин өзүнүн толук техникалык-экономикалык негиздемесин текшерет, ошондой эле долбоордун белгилүү аспектилерин алдын ала баалайт, анын ичинде: 1) техникалык; 2) айлана-чөйрө; 3) экономикалык; 4) каржылык; 5) укуктук.

Долбоорго мисал

2009-жылдан бери ЕИБ Кыргызстандагы долбоорлорду колдоого даяр. Ошондой болсо да, азыркыга чейин инвестиция жасалган эмес.

Тапшыруу критерийлери

Долбоордун демилгечилери Банктын Операциялык Башкармалыгына анын капиталдык инвестицияларынын майда-чүйдөсүнө чейин сүрөттөлүшүн божомолдонгон каржылык иш-чаралар менен кошо бериши гана талап кылынат.

Толугураак сүрөттөө алыш үчүн, бул жерге баш багыңыз: http://www.eib.org/attachments/application_documents_en.pdf

Тапшыруу жол-жоболору

Баасы €25 миллиондон ашкан долбоорлор үчүн жеке карыздарды ЕИБден тике сураса болот. Мүмкүн болгон долбоорлордун спектрин жана ар түрдүүлүгүн эске алганда документтердин стандартташтырылган талабы жок. ЕИБге берилүүчү документтердин түзүлүшү жана мазмуну үчүн долбоордун жетекчиси жооптуу. Кайрылуу тууралуу толугураак маалымат алуу үчүн колдоо кызматына кайрылыңыз (байланыш маалыматын караңыз).

Байланыш маалыматы

ЕИБдин Маалымат кызматы

Тел: (+352) 437922000

Факс: (+352) 437962000

Имейл: info@eib.org

Вебсайт: www.eib.org

3. Ааламдык Айлана-чөйрө Кору (ААК)

Донорду сүрөттөө

Ааламдык Айлана-чөйрө Кору (ААК) — эл аралык мекемелер, ошондой эле жеке сектор менен кызматташтыкта — ааламдык айлана-чөйрө боюнча көйгөйлөрдү чечүү үчүн 182 мүчө өкмөттүн башын бириктирет. ААК - бүгүнкү күндө ааламда айлана-чөйрөнү жакшыртуу үчүн долбоорлордун эң ири демөөрчүсү. ААК өнөктүгү 10 агенттиктен турат, анын ичинде ЕРӨБ, БУУӨП, БУУ Айлана-чөйрө Программасы, Өнөр жайды Өнүктүрүү боюнча БУУ, АӨБ жана Дүйнөлүк Банк.

Каралуучу долбоор түрлөрү

Долбоор концепцияларын өкмөттөр, жамааттар, жеке сектор, же башка жарандык коом уюмдары иштеп чыкса болот. Ишмердүүлүктүн төмөнкү түрлөрү каржылоого жарамдуу: Био ар түрдүүлүк; Климаттын Өзгөрүшү (Жумшартуу жана Ылайыкташтыруу); Химиялык заттар; Эл аралык Суулар; Жердин кунарсызданышы; жана Токойлорду Экологияга зыянсыз Башкаруу.

Каралуучу технологиялар

Калыбына келүүчү энергия аймактарында күнөскана газдарын бөлүп чыгарууну азайтуучу же жоюучу; энергия үзүрлүүлүгү; экологияга зыянсыз унаа; жана жерди пайдаланууну башкаруу, жерди пайдалануунун өзгөрүшү, ошондой эле токой чарбасы.

МЭРЛЕРДИН
КЕЛИШИМИ

Каржылоо боюнча маалымат

ААК бир нече миң доллардан бир нече миллион долларга чейинки долбоорлордун ар кандай түрлөрүнө гранттарды берет.

Карыздын эң аз өлчөмү	Эң азы так аныкталган эмес
Карыздын эң көп өлчөмү	Эң азы так аныкталган эмес, Кыргызстандагы долбоорго азыркыга чейин төлөп берилген эң чоң өлчөмдөгү ААК гранты \$1 миллион. Кыргызстандагы буга чейинки эң чоң каржылоо өлчөмү, кошо каржылоону кошкондо, \$ 21 миллион болгон.
Эң чоң пайыздык үлүш	Так аныкталган эмес
Үстөк чени	Так аныкталган эмес
Карызды жабуу мөөнөтү	Так аныкталган эмес

Тапшыруу критерийлери

Каралууга алыныш үчүн, долбоор сунушу төмөнкү критерийлерге жооп бериши керек: 1. ал ааламдагы айлана-чөйрөнү жакшыртуу боюнча ААК аныкталган аймактарындагы бир же андан көбүнө багытталган болушу керек; 2. ал ААКтын операциялык стратегиясына туура келиши керек; 3. ааламдагы айлана-чөйрөгө пайда алып келүүчү иш-чаралар боюнча макулдашылган кошумча чыгымдар үчүн гана ААК каржылоосуна кайрылып жаткан болушу керек; 4. ал долбоорду иштеп чыгуу жана ишке ашырууга эл-журтту тартат; 5. ал ишке ашырыла турган өлкө(лөр)дүн өкмөт(төр)ү аны жактырышы керек. Каржылоо тууралуу тереңирээк маалымат алуу үчүн, Кыргыз Координация Борборуна кайрылыңыз (байланыш маалыматын караңыз).

Долбоорго мисал

2008 -жылы ААК Кыргызстандын жаңы конуштарында энергия колдонууну 30-40% кыскартуу максатында бул долбоорго 900,000 доллар төмөндөгүдөй жолдор менен бөлдү: эл аралык жактан таанылган имараттардын, стандарттардын жана эскертүүлөрдүн (энергия өткөрүү) таасирдүүлүгүнүн энергетикалык ченемдерин кабыл алуу жана сактоо, ошондой эле CO2 курулуш секторундагы таштанды жана энергияны колдонууну жөнгө салууга жардам берүүчү мониторинг тутуму боюнча агенттикти түзүү.

Тапшыруу жол-жоболору

Долбоордун сунушун жазып баштаардан мурун кайрылуучу Өлкө боюнча Операциялык Координация Борбору менен байланышышы (байланыш маалыматын караңыз) жана сунушу жогоруда эскертилген критерийлерге дал келерин текшерип керек. Эгерде долбоор туура келсе, кайрылуучу Долбоордун Аныктоо Калыбын (ДАК) иштеп чыгышы керек. Каражат бөлүп берүүгө тапшырылган документтер боюнча каржылоо жана колдонуу үчүн ААКтын кароосуна берилүүчү ДАК сунуштардын артыкчылыгы өлкө деңгээлинде - акыр-аягында ААК Операциялык Координация Борбору тарабынан башкарылат. Долбоорлор адатта келген тартиби боюнча каралат.

ДАКтарды бул жерден таба аласыз: <http://www.thegef.org/gef/guidelines>

ААК Кыргызстан боюнча Өлкө Координация Борбору

Байланыша турган киши: Баянбек Кадыров Мырза

Тел: + 996 312 35 27 27/ 54 52 82

Факс: + 996 312 35 31 02 /54 52 82

Имейл: min-eco@elcat.kg

Вебсайт: www.thegef.org

4. Евразия Өнүктүрүү Банкы (ЕӨБ)

Донорду сүрөттөө

Евразия Өнүктүрүү Банкы (ЕӨБ) - Евразия чөлкөмүндө экономикалык өсүшкө жана интеграция процесстерине өбөлгө түзүү максатында уюштурулган эл аралык каржы мекемеси. Банк 2006-жылы Орусия Федерациясы жана Казакстан Республикасы тарабынан түзүлгөн.

Каралуучу чөйрөлөр

Унаа, энергия, муниципалдык жабдуу; жаратылыш ресурстарынын энергия үзүрлүүлүгү, айлана-чөйрөнү коргоо жана айлана-чөйрөнүн абалын оңдоо.

Каралуучу технологиялар

Энергия үзүрлүүлүгүнө байланышкан технологиялар, жаратылыш ресурстары, энергия секторун энергияны натыйжалуу пайдалануу үчүн жаңыртуу.

Каржылоо боюнча маалымат

Карыздын эң аз өлчөмү	\$ 30 миллион
Карыздын эң көп өлчөмү	\$ 150 миллион
Эң чоң пайыздык үлүш	80%
Үстөк чени	Долбоорго жараша
Карызды жабуу мөөнөтү	Эң көбү 15 жылга чейин

Долбоор боюнча транзакциялардын баары тандалган агент банкы аркылуу кол койгон көтөрмө келишиминин негизинде ишке ашырылат.

Табыштама жазуу үчүн талап кылынган маалымат

Жалпысынан алганда бул критерийлер долбоорлорду кароо жана каржылоонун жүрүшүндөгү стандарттуу тандоо критерийлери катары каралат: 1. Банк ишке ашырган долбоорлор анын миссиясына жана стратегиялык максаттарына туура келиши керек; 2. инвестициялык долбоорлорго каржылоо базардан алгылыктуу шарттарда алына албаган учурда Банк аларды каржылайт. 3. долбоорлор эл аралык банк тажрыйбасынын негизги принциптерине ылайык каржыланат.

Тереңирээк маалымат алуу үчүн бул вебсайтка баш багыңыз:

<http://www.eabr.org/eng/activities/investment/credit-politics/>

Долбоорго мисалдар

Кыргызстандагы ЕӨБ азыркыга чейин тиешелүү инвестиция жасай элек.

Тапшыруу жол-жоболору

Банк өзү кардарларга эсеп ачпайт, эсеп-кысап жана кассалык тейлөө менен иштебейт. Ошондуктан долбоор боюнча транзакциялардын баары тандалган агент банкы аркылуу кол койгон көтөрмө келишиминин негизинде алып барылат. Тереңирээк маалымат алуу үчүн баш кеңсеге кайрылыңыз.

Байланыш маалыматы

Алматыдагы (KZ) ЕӨБ баш кеңсеси

Тел: +7-727-244-4044

Факс: +7-727-250-8158

Имейл: info@eabr.org

Вебсайт: www.eabr.org

5. Азия Өнүктүрүү Банки (АӨБ)

Донорду сүрөттөө

Азия Өнүктүрүү Банки (АӨБ) Азия жана Тынч Океан чөлкөмүндөгү жакырчылыкты азайтуу максатындагы өнүктүрүү долбоорлорун каржылайт. АӨБ операциялардын бир нече негизги аймагы бар, анын ичинде климаттын өзгөрүшү.

Каралуучу чөйрөлөр

Экологиялык таза, үзүрлүү жана климаттын өзгөрүшүнө туруштук бере турган энергия системдерине инфратүзүмдүк инвестициялар; ташуунун үзүрлүү жана экологияга зыянсыз жолдору; ишенимдүү жана жеткиликтүү баадагы таза суу жана канализацияга оңоюраак жетүү; жана климаттын өзгөрүшүнө туруштук бере турган жана жашоого боло турган шаарлар. Банк субөкмөттүк, муниципалдык мекемелерге колдоо көрсөтөт.

Каралуучу технологиялар

Так аныкталган эмес

Каржылоо боюнча маалымат

Карыздын эң аз өлчөмү	Так аныкталган эмес
Карыздын эң көп өлчөмү	Так аныкталган эмес, 100 миллиондон ашык
Эң чоң пайыздык үлүш	25%
Үстөк чени	Базарга негизделген
Карызды жабуу мөөнөтү	Так аныкталган эмес

Банк карызга жана каржылоо тибине жараша коопсуздукка умтулат.

Табыштама жазуу үчүн талап кылынган маалымат

АӨБ жардамына кайрылуунун стандарттуу калыбы жок. Ошондой болсо да, АӨБ долбоорду баалоо үчүн айрым негизги маалыматты талап кылат, анын ичинде: 1. Жетекчилик үчүн кыскача маалымат; 2. Долбоордун Сүрөттөлүшү; 3. Долбоордун техникалык, каржылык, экономикалык, ошондой эле айлана-чөйрө жана социалдык туруктуулугун бекемдеген техникалык-экономикалык негиздеме, зарыл болсо, аны беделдүү кеңешчи адис же фирма даярдашы керек; 4. Демөөрчү(лөр) боюнча негизги маалымат; 5. Долбоордун ээлик түзүлүшү; 6. Долбоорду ишке ашыруу боюнча макулдашуулар; 7. Долбоор боюнча операциялар; 8. Базар; 9. Айлана-чөйрө жана социалдык жагдайлар; 10. Наркын эсептөө; 11. Каржылоо планы; 12. Каржылык үлгү; 13. Тобокелди талдоо; 14. Уруксаттар жана лицензиялар. Толугураак маалымат алыш үчүн төмөнкү шилтеме боюнча АӨБ вебсайтына баш багыңыз: <http://beta.adb.org/site/private-sector-financing/applying-assistance>

Долбоорго мисал

Кыргызстандагы АӨБ азыркыга чейин тиешелүү долбоорлорду аткара элек.

Тапшыруу жол-жоболору

Тереңирээк маалымат алуу үчүн түздөн-түз АӨБгө кайрылыңыз.

Байланыш маалыматы

Кыргыз Республикасындагы Туруктуу Өкүлчүлүгү

Тел: + 996 312 900445, +996 312 900447, +996-312 624192

Факс: +996 312 624196

Вебсайт: www.adb.org

6. Дүйнөлүк Банк - «Субулуттук Каржы» эл аралык каржы компаниясы

Донорду сүрөттөө

Субулуттук Каржы Бөлүмү - Дүйнөлүк Банк менен Эл аралык Каржы Корпорациясынын (ЭКК) биргелешкен демилгеси. Ал облустарга, дубандарга, муниципалитеттерге, ошондой эле алардын ишканаларына, өкмөттүк кепилдиктерсиз каржылоо жана капитал базарларына жетки берет.

Каралуучу чөйрөлөр

Энергия Үзүрлүүлүгү; кубаттуулук; газын таратуу; аймактык жылытуу; сууну жана төгүлгөн сууларды башкаруу; унаа; катуу таштандылар; башка негизги коомдук кызматтар. Муниципалдык, аймактык, чөлкөмдүк же жергиликтүү бийликтер жана алардын мекемелери каржылоого алынат.

Каралуучу технологиялар

Так аныкталган эмес

Каржылоо боюнча маалымат

Карыздын эң аз өлчөмү	Так аныкталган эмес
Карыздын эң көп өлчөмү	Так аныкталган эмес
Эң чоң пайыздык үлүш	Так аныкталган эмес
Үстөк чени	Так аныкталган эмес
Карызды жабуу мөөнөтү	Так аныкталган эмес

Субулуттук Каржы Бөлүмү тобокелди өзүнүн баалоо моделиндеги төмөнкүдөй критерийлердин топтомуна ылайык баалайт: 1. каржылык (акча агымынын карызды өкмөттүк кепилдиксиз тейлөө кызматына түшүнүктүүлүгү, карыздын сыйымдуулугу; 2. социалдык-экономикалык (туруктуу экономикалык негиз) 3; мекеме катары (операциялык үзүрлүүлүгү); 4. тескөөчү (базардын каныккандыгы, борборго көз каранды болбоо деңгээли); 4. өнүктүрүү таасири: (инвестициянын зарылдыгы, күчтүү экономикалык жана жакырчылыкты жоюуга пайдасы)

Табыштама жазуу үчүн талап кылынган маалымат

Каржылоого өтүнүч өткөрүп жатканда, долбоор боюнча төмөнкү негизги маалыматты жазганыңызды текшерип: 1. тартылган уюмдун аталышы жана орду; 2. уюм өкмөттүк кепилдиксиз, коммерциялык шарттарда карыз алууга укуктуу экенин ырастоо; 3. корлорду/инвестицияларды кандай колдонууну ойлонуп жатканын сүрөттөө; 4. инвестициялардын жалпы наркы; 5. суралып жаткан каржылоонун өлчөмү; 6. долбоор качан башталат жана аяктайт деп болжолдуу эсептелген мөөнөт; 7. каржы мекемелери же курулуш фирмалары сыяктуу буга чейин тартылган бардык тараптардын аталышы

Тапшыруу жол-жоболору

Эгерде сиз субулуттук долбоорду каржылоого кызыксаңыз, сиз сурамыңызды имейл же факс аркылуу жөнөтсөңүз болот. Факстын башына, имейлдин аталышына «Каржылоо Сурамы» деген сөздөрдү, ошондой эле өзүңүздүн байланыш маалыматыңызды кошконуңузду тактаңыз.

Байланыш маалыматы

Факс: (202) 974-4310

Имейл: subnationalfinance@ifc.org

Вебсайт: <http://www.ifc.org/subnationalfinance>

7. АКШ Эл аралык Өнүктүрүү Агенттиги (USAID)

Донорду сүрөттөө

АКШ Эл аралык Өнүктүрүү Агенттиги (USAID) – Кошмо Штаттардын тышкы саясатынын максаттарын колдоо иретинде экономикалык, өнүктүрүү жана гуманитардык жардам көрсөтүүчү көз карандысыз мекеме.

Каралуучу чөйрөлөр

Пайда алуучулар - муниципалитеттер жана ӨЭУлар

Каралуучу технологиялар

Тиешеси бар технологиялар: энергия үзүрлүүлүгү, CO₂ бөлүп чыгарылышын азайтуу, муниципалдык жылытуу

Каржылоо боюнча маалымат

USAID контракт түзүү боюнча жарыяларды USAID вебсайтына жарыялабай калган. Бул жарыялар башка сайтта жарыяланат: 'www.grants.gov'. Grants.gov вебсайтына кирип, имейл эскертмелерине жазылып коюңуз.

Долбоорго мисал

Кыргызстандагы USAID азыркыга чейин тиешелүү долбоорлорду аткара элек.

Тапшыруу жол-жоболору

USAID-ге каржылоо үчүн кайрылуу үчүн колдо болгон жарыяларды караңыз, аларды бул жерден тапса болот: www.grants.gov

Байланыш маалыматы USAID/Кыргызстан

Кэри Н. Гордон (Carey N. Gordon), Өкүл

Тел: 996-312-551-241

Кыргыз вебсайт: <http://centralasia.usaid.gov/kyrgyzstan>

Ааламдык вебсайт: www.usaid.gov

USAID гранттары боюнча жарыяларды бул жерден тапса болот: www.grants.gov

8. Дүйнөлүк Банк

Донорду сүрөттөө

Дүйнөлүк Банк – дүйнө жүзү боюнча өнүгүп келе жаткан өлкөлөргө каржылык жана техникалык жардамдын негизги булагы. Банк 187 мүчө өлкөгө таандык болгон эки өнүктүрүү мекемесинен турат: Эл аралык Реконструкция жана Өнүктүрүү Банкы (ЭРӨБ) жана Эл аралык Өнүктүрүү Ассоциациясы (ЭӨА). ЭРӨБ орто кирешелүү жана карызын төлөй ала турган жакыр өлкөлөрүндө жакырчылыкты кыскартууну көздөйт, ал эми ЭӨА дүйнөнүн эң жакыр өлкөлөрүндө иштейт.

Каралуучу чөйрөлөр

Дээрлик бардык чөйрөлөр каржыланат

Каржылоо боюнча маалымат

Эл аралык Реконструкция жана Өнүктүрүү Бангы (ЭРӨБ) жана Эл аралык Өнүктүрүү Ассоциациясы (ЭӨА) инвестиция долбоорлору үчүн орточо жылдык карыз алуу милдеттенмелерин камсыз кылат. Бул каражаттарды алган өлкөлөр аларды буюмдарды жана жабдууну сатып алууга, курулуш иштерине, ошондой эле бул долбоорлорду ишке ашырууга зарыл кеңеш берүү кызматтарына төлөөгө жумшайт. Ар бир долбоор бүткүл дүйнө жүзүндөгү тапшыруучулар, аткаруучулар, ошондой кеңешчилер үчүн ар башка келишимдерди жана ишкерлик мүмкүнчүлүктөрдү камтышы мүмкүн. Дүйнөлүк Банк каржылаган долбоорлордо ишкерлик мүмкүнчүлүктөрдү кароодо жардам алып жаткан өлкөдөгү ишке ашырып жаткан мекеме сатып алуулар үчүн жооптуу экенин түшүнүү зарыл. Келишимдердин баары карыз алуучу (адатта аны аткаруучу мекеме болуп саналган өкмөттүн бөлүмү) менен тапшыруучунун, аткаруучу же кеңеш берүүчүнүн ортосунда түзүлөт. Банктын милдети – карыз алуучунун иши кынтыксыз аткарылганын, макулдашылган сатып алуу жол-жоболору аткарылып жатканын, ошондой эле бүткүл процесс үзүрлүү, адилеттүү, тунук жана ачык алып барылып жатканын текшерүү жана камсыз кылуу.

Долбоорго мисал

<http://web.worldbank.org/external/default/main?menuPK=305792&pagePK=141155&piPK=141124&theSitePK=305761>

Тапшыруу жол-жоболору

Көбүрөөк маалымат алуу үчүн жергиликтүү кеңсеге кайрылыңыз

Байланыш маалыматы

Бишкектеги Дүйнөлүк Банк Кеңсеси

Тел: (+996 312) 454-040

Факс: (+996 312) 352-994

Вебсайт: www.worldbank.org

9. Пайдалуу шилтемелер жана Улуттук Корлор

1. INOGATE

INOGATE программасы – Европа Бирлиги менен Өнөк Өлкөлөрдүн ортосундагы эл аралык энергия боюнча кызматташуу программасы, анын ичинде Кыргызстан да бар. Алар төмөнкү төрт максатка жетүү үчүн бирге иштөөгө макулдашышкан: 1. Катышкан өлкөлөрдүн өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен ЕБ ички энергия базары боюнча принциптеринин негизинде энергия базарларын бириктирүү; 2. Энергияны экспорттоо/импорттоо көйгөйлөрүн чечүү, энергия тапшырууну түрлөнтүү, энергия ташуу жана энергияга суроо-талап аркылуу энергия коопсуздугун күчөтүү; 3. Экологияга зыянсыз энергетикалык өнүгүүнү, анын ичинде өнүктүрүү энергия үзүрлүүлүгүн жана калыбына келүүчү энергияны колдоо жана суроо-талапты башкаруу; 4. Жалпы жана чөлкөмдүк кызыкчылыктарды көздөгөн энергия долбоорлоруна инвестиция тартуу.

Вебсайт: www.inogate.org

2. ENPI

Европа Кошуналар жана Өнөктүк Куралы – конкреттүү жардам берүү аракеттери аркылуу Европа Кошуналар Саясатын колдоочу каржылык курал. Европа Кошуналар Саясаты – кеңейтилген ЕБ жана анын тике кошуналарынын арасындагы бөлүүчү сызыктарды жок кылуу үчүн Европа кошуналарынын гүлдөп-өсүшүн, туруктуулугун жана коопсуздугун күчтөндүрүүнү максат кылган кеңири саясий стратегия.

Вебсайт: http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm

3. GTZ - GIZ

GTZ - GIZ, Федералдык Герман Өкмөтүнүн жана башка кардарларынын атынан иш алып баруу менен, күнөскана газдарынын бөлүнүп чыгышын кыскартууга жана климаттын өзгөрүшүнүн кесепеттерин ылайыкташтырууга умтулган Климаттын Өзгөрүшү боюнча Алкактык Конвенцияны ишке ашырууда өнөк өлкөлөргө колдоо көрсөтөт. Мындан тышкары, GTZ өнөк өлкөлөрдө практикалык иштердин кеңири катары аркылуу климат саясаты боюнча жол көрсөтүүчү да болуп эсептелет.

Вебсайт: www.giz.de

4. REEEP

Калыбына келүүчү Энергия жана Энергия Үзүрлүүлүгү боюнча Өнөктүк (REEEP) – бул калыбына келүүчү энергия жана энергия үзүрлүүлүгү базарын күчөтүүнү көздөгөн жана башынан өнүгүп келе жаткан базарларга жана өлкөлөргө көңүл бурган өзгөрүү боюнча адистердин коммерциялык эмес мекемеси.

Вебсайт: <http://www.reeep.org/>

5. Улуттук Корлор

Чыгыш Өнөктөштүк менен Борбор Азия өлкөлөрүнүн көбү туруктуу колдоочу түзүмдөр менен корлорду түзүүнү азыр гана башынан өткөрүп жатышат. Туруктуу Энергия боюнча иш-аракеттер пландары (ТЭИП) жергиликтүү климат саясатын иштеп чыгуунун кеңири таанылган куралы катары тааныла элек болгондуктан, таза жана узак, көп жылдык улуттук программаларды бул өзгөчө милдет үчүн колдонсо болот. Ошондой болсо да, Энергия үнөмдөө улуттук программаларынын алкагындагы жана тез өнүгүп жаткан азыр болгон колдоо механизмдери ТЭИПтерди өнүктүрүүнү колдоого пайдаланылышы мүмкүн болгон бөлүктөрдү камтышы мүмкүн, бирок жеткиликтүүлүк жана жетки жол-жоболору жыл айланып өзгөрүп турушу мүмкүн. Азыркы учурда улуттук корлордон каржылык колдоо сурап кайрылган кол коюучулар жеткиликтүү кору бар тиешелүү улуттук Курулуш, Чөлкөмдүк өнүктүрүү, Энергия жана Айлана-чөйрө министрликтерине, ошондой эле облустук же райондук администрацияларга жана экологиялык корлорго сурам менен кайрылуу кеңештерин алышат.

Бул документтин мазмуну үчүн жоопкерчилик Мэрлердин Келишими Чыгыш Кеңесинде гана жатат. Ал сөзсүз эле Европа Бирлигинин пикирин билдириши милдеттүү эмес. Европа Комиссиясы ал жерде камтылган маалыматтын кандай болбосун колдонулушу же канча аракет кылганга карабастан каталар калып калса, алар үчүн жооптуу эмес. Мэрлердин Келишими Чыгыш Кеңеси Европа Комиссиясынын DEVCO Башкы Директоратынын каржылык колдоосу менен түзүлгөн. Аны Climate Alliance, «Energy Efficient Cities of Ukraine» ассоциациясы, NL Агенттиги жана Борбор Азия Чөлкөмдүк Айлана-чөйрө борбору (CAREC) кирген Energy Cities бирикмеси жетектейт.